

# REFERAT Energirenoveringsudvalget d. 27-09-2023

**Mødedato** Onsdag d. 27. september 2023 kl. 15:30

**Mødested** ML 8 – Røjle Klint

**Mødedeltagere** Birthe Papsø, Bjarne Jacobsen (Afbud), Tommy Rasmussen, Simon Vilhelmsen, Britt Kielstrup Hansen, Lars Mejsner, Regitze Tilma, Peter Huusom Nielsen, Tommy Lykkegaard (Afbud), Ulrik Heilmann, Lasse Schmücker (Afbud), Elisabeth Kjær Tejlmand, Søren Schmidt Thomsen (Afbud), Alex Gren

## **Indholdsfortegnelse**

Dagsorden.....	3
Gruppearbejde om konkretisering af masterplan.....	4
Eventuelt.....	7

# **Punkt 1: Dagsorden**

2023-013271

## **Beslutning**

Dagsorden blev godkendt uden bemærkninger.

Referat fra 8. ERU d. 24. august 2023 blev godkendt uden bemærkninger.

## **Præsentation**

Dette 9. ERU sætter fokus på konkretisering af udkastet til masterplan igennem gruppearbejde i udvalget.

## **Forvaltningen foreslår**

At udvalget godkender dagsorden og referat fra 8.ERU møde d. 23. august 2023.

## **Sagsbeskrivelse**

Dagsorden for mødet er:

1. Velkomst af formanden. Godkendelse af dagsorden og referat
2. Gruppearbejde med konkretisering af masterplanen
3. Evt.

## **Bilag**

Kort referat 8.ERU d. 24. august 2023

## Punkt 2: Gruppearbejde om konkretisering af masterplan

2023-013271

### Beslutning

De fire grupper arbejdede med de udleverede skemaer for hvert af de fire hovedtemaer i ca. en time og blev derefter sat sammen i to grupper, således at gruppe 1 og 3 gav hinanden sparring på deres ideer til aktiviteter og gruppe 2 og 4 ligeledes.

Gruppearbejdet blev afsluttet med præsentation i plenum. De håndskrevne skemaer renskrives og bearbejdes til det kommende ERU-møde.

### Præsentation

På basis af diskussioner og input på 8. ERU arbejdes der videre med de forskellige spor i masterplanen i mindre grupper.

### Forvaltningen foreslår

At ERU konkretisere masterplanen ift aktiviteter, aktører og tiltag på basis af skemaer for de enkelte hovedtemaer.

### Sagsbeskrivelse

Masterplanen er tænkt at have fire hovedområder:

- Politisk påvirkning af rammevilkår/finansieringsvilkår for energirenovering
- Energibesparelser igennem adfærdsændringer
- Energirenovering/modernisering af ældre huse og erhvervsbygninger
- Varmeforsyning uden for fjernvarmeområderne

De fire hovedområder er uddybet nedenfor som oplæg til videre diskussion.

Forslag til målgrupper og hovedaktører er præsenteret i skemaet nedenfor.

Hovedtema	Målgrupper	Hovedaktører
1. Rammevilkår/ Finansieringsvilkår	Folketinget Finansministeriet Finanstilsynet Realkreditsektoren	Byrådet Andre lignende kommuner Landdistrikternes Fællesråd
2. Energibesparelser	Børn & Unge Ansatte i MK	Skoler/fritidsordning Sportsforeninger Ejendomscenteret HR/TRIO Energistyrelsen/SparEnergi
3. Energi- renovering	3.a boliger Modne husejere Nye/unge husejere	CoHeat Lokaludvalg/lokale ildsjæle Lokale ejendomsmæglere

			Lokale håndværkere Energistyrelsen/SparEnergi
	3.b erhvervsbygninger	Virksomheder (med ældre bygninger)	Erhvervscenteret Brobygning Middelfart Lokale håndværkere
4. Varmeforsyning uden for fjernvarmeområderne		Husejere i områder uden mulighed for fjernvarme	CoHeat Foreningen for Energifælleskaber Termonet Danmark

## 1. Politisk påvirkning af finansieringsvilkår for energirenovering

Kravene og vilkårene ibm finansiering af energirenovering og boligkøb er blevet strammet de senere år. Det er særlig vanskelige forhold for boligejere/købere, når det drejer sig om ejendomme udenfor de største byer. Det vurderes, at der er et stort behov for politisk - på nationalt niveau - at italesætte og diskutere, hvordan der kan sikres bedre vilkår for finansiering til den eksisterende boligmasse og energirenovering/modernisering af den. Byrådet i Middelfart Kommune har stærke kontakter til Christiansborg og er vant til at agere nationalpolitisk. En politisk indsats på dette område vil bidrage til energibesparelser og reduceret forbrug af ressourcer til nybyggeri og dermed direkte til reduktion af klimabelastningen. Det vil også bidrage til et mere balanceret Danmark. Denne problemstilling er også relevant ift ejendomme som er naboer til VE-anlæg. Hovedaktøren vil være Byrådet, fx i samarbejde med andre Byråd fra lignende kommuner. En anden relevant aktør kunne være Landdistrikternes Fællesråd, som er en national organisation som arbejder netop for et mere balanceret Danmark, herunder også finansiering i ydre områderne.

## 2. Energibesparelser gennem adfærdsændringer

Sidste års energikrise vidste tydeligt, at der er meget energi at spare igennem adfærdsændringer. Analyser fra Energistyrelsen viser at det gik rigtig godt med at skrue ned for varmen og reducere elforbruget, men analyserne viser også, at prisen for energi er afgørende for, hvor dygtige vi mennesker er til at spare og huske de gode vaner. Priserne er igen kommet ned, men den langt mest klimavenlige og samfundsmæssige billigste måde at reducere udgifterne til energi er ved at SPARE på energien. Så derfor er det oplagt at fortsætte den nuværende indsats for at fremme energibesparelser gennem adfærdsændringer.

*Børn og unge* er nuværende og fremtidige energiforbrugere. Det er vigtigt at få den målgruppe til at agere energibevidst. Børn og unge har også en nysgerrighed og indlæringssevne, som kan smitte af på de voksne omkring dem. De vigtige hovedaktører vil være skolerne, fritidsordningerne og sports/fritidsforeningerne. Arbejdet med denne målgruppe vil udspringe af et tæt samarbejde med Børn - og Ungeforvaltningen/Skoleafdelingen samt Kultur - og Fritidsafdelingen.

*Ansatte i Middelfart Kommune* (3.500 i alt) gjorde en god indsats sidste vinter under energikrisen med initiativer omkring energibesparelser. Ejendomscenteret i samarbejde med Staben gennemførte en konkurrence mellem arbejdspladserne i kommunen om hvem der var bedst til at spare på energien. Det gik rigtig godt og det vurderes, at der er et godt potentiale for at arbejde videre med de ansatte som målgruppe. De ansatte kan både bringe budskabet om energibesparelser med hjem og ud til de borgere, som de har kontakt med. De vigtigste hovedaktører i forhold til de ansatte vil være HR-teamet og den interne TRIO organisering samt Ejendomskontoret.

*Borgere i Middelfart Kommune* er også en relevant målgruppe for en bredere og mere general informationsindsats ift energibesparelser. Der er opbygget en solid erfaring igennem de mange borger-inspirationsmøder, som forvaltningen afholdt i 2022. Det er oplagt at arbejde videre med de erfaringer og sprede budskabet om, hvordan man kan spare på energien gennem adfærdsændringer. Hovedaktører kunne fx være bibliotekerne og boligselskaberne med udgangspunkt i Energistyrelsens meget informationsmateriale (SparEnergi).

### **3. Energirenovering af ældre huse og erhvervsbygninger**

*Ældre huse:* Energimærkning er et godt udgangspunkt for vurdering af potentialet for energirenovering. Desværre det kun ca.30 % af husene i Middelfart Kommune som har et gyldigt energimærke. Af disse huse har knap 1700 huse de dårligste energimærker (E,F,G). Men der er et stort mørketal for hvor mange af de ikke energimærkede huse, som også tilhører denne kategori. Samlet set er der ca. 10.000 huse af knap 15.000 huse i Middelfart Kommune fra 1978 og før - potentielt vil mange af dem være relevante ift energirenovering. Det foreslås at arbejde med to målgrupper ift energirenovering af ældre huse, nemlig de modne husejere, som har boet mange år i deres hus (uden måske at gøre så meget ved energirenovering) og så førstegangs-huskøberne, som formodes at være unge/ynge. Hovedaktørerne ift disse målgrupper ligger i tråd med aktiviteterne, som planlægges i Ejby-området, nemlig lokaludvalg, lokale ildsjæle/husejere, lokale håndværkere, ejendomsmæglere i tæt samarbejde med CoHeat projektet og Energistyrelsen/SparEnergi.

*Ældre erhvervsbygninger:* Der vurderes at være et betydeligt potentiale for energirenovering/energibesparelser i de ældre erhvervsbygninger i Middelfart Kommune. Der er dog ikke et samlet overblik pt. Der er et stort potentiale ift fokus på energibesparelser/renovering i forbindelse med, at de nye ESG afrapporteringskrav for virksomheder træder i kraft som del af årsrapportkravene. I første omgang er det de største virksomheder, som er omfattet, men det omhandler også underleverandører, og derfor også relevant for mange virksomheder i MK. Målgruppen er derfor bredt blandt virksomheder med erhvervsbygninger. Det er relevant at samarbejde tæt med Middelfart Erhvervscenter som hovedaktør sammen med Brobygning Middelfart og lokale håndværkere. Der ses også en potentiel mulighed for at benytte kommunens virksomhedstilsyn som en løftestang for at udbrede kendskab til hvor man kan søge information om energirenovering. Der er desuden løbende tilskudsordninger ift energibesparelser som virksomheder kan søge.

### **4. Varmeforsyning uden for fjernvarmeområderne**

Selv om dækning af varmemeforbrug i Middelfart Kommune i høj grad kan ske gennem fjernvarme, er der en række lokalsamfund, som ligger udenfor fjernvarmeområderne. Borgere i Fjelsted-Harndrup arbejder ihærdigt på at få etableret et fælles lokalvarmeanlæg, og andre lokalsamfund viser også interesse. Arbejdet med dette løftes primært gennem CoHeat EU-projektet, men arbejdet spiller direkte sammen med Masterplanen og arbejdet i ERU. Derfor tages det med som et indsatsområde.

## **Punkt 3: Eventuelt**

2023-013271

### **Beslutning**

Der var ikke nogle punkter under eventuelt.